Estrelleta ▶
Asterina gibbosa
Rara de veure si no removem les pedres o ens cabussem de nit, durant el dia és majoritàriament immòbil.
ES *Estrella de capitán*
EN *Cushion Starfish*
★★

◀ **Estrella de potes brunes**
Ophioderma longicauda
Viu sota les pedres o amagada a les esquerdes de les roques i entre les algues.
ES *Ofioderma*
EN *Smooth Brittle Star*
★★

◀ **Bruixa**
Ophioderma longicauda
Molt abundant, s'amaga en els intersticis de les roques i es belluga ràpidament.
ES *Ofiura de espinas finas*
EN *Common Brittle Star*
★★

Estrella vermella *Echinaster sepositus* ▶
Molt visible, viu sobre roques i alguers, on consumeix garotes i mol·luscs. És una espècie que ha disminuït en abundància darrerament. No la traieu de l'aigua!
ES *Estrella de mar roja* EN *Red Starfish*
★★★

Estrella porprada ▶
Ophidiaster ophidianus
Molt visible, de colors intensos, viu sobretot en ambients il·luminats, on s'agafa fortament a les roques.
ES *Estrella de mar púrpura*
EN *Purple Starfish*
★★

▲ **Estrella de fort**
Marthasterias glaciolis
Molt voraç, s'alimenta d'altres equinoderms, mol·luscs, i fins i tot crustacis si aconsegueix capturar-los. Està ben defensada per fileres de punxes.
ES *Estrella de mar común* EN *Spiny Starfish*
★

◀ **Eriçonet de sorra**
Echinocyamus pusillus
Gairebé invisible quan ens capbussem, les seves closques són a les platges, entre la sorra.
ES *Ericillo de arena*
EN *Pea Urchin*
★

◀ **Eriçó de sorra**
Echinocardium cordatum
De closca fràgil i delicada, i espines fines i curtes, s'enterra a la sorra de davant de les platges.
ES *Erizo de arena*
EN *Heart Urchin*
★

Eriçó de roca, bogamarí ▶
Paracentrotus lividus
De color divers, entre el verdós i el porpra, es recobreix sovint la closca amb algues i petxines. Les gònades són comestibles, sobretot als mesos amb "r".
ES *Erizo de mar común* EN *Rock Sea Urchin*
★★★★

◀ **Eriçó negre**
Arbacia lixula
De color negre intens i pues llargues, viu, sobretot, en llocs sense cobertura d'algues, a les que elimina. Les seves gònades no són comestibles.
ES *Erizo negro* EN *Black Sea Urchin*
★★★★

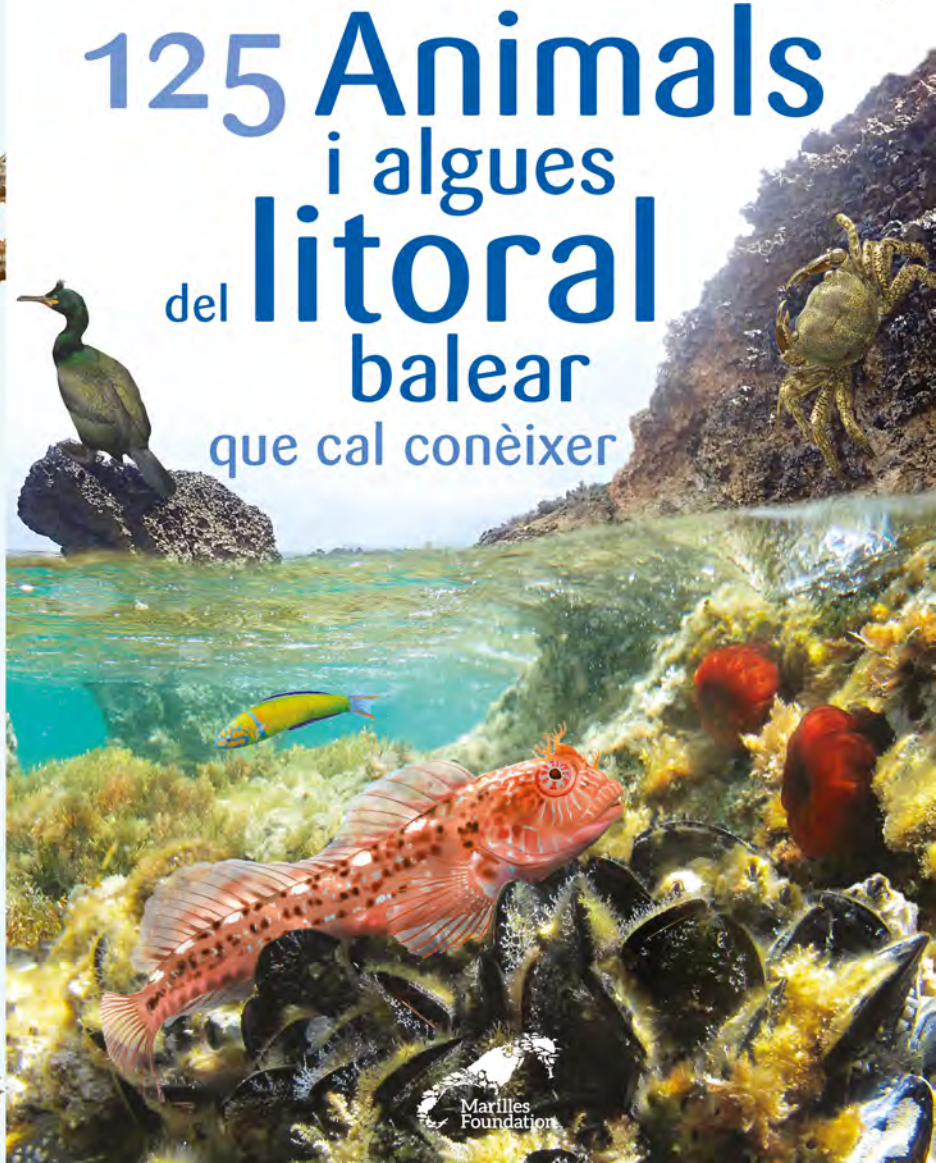
Pardal de mora, verga mansa ▼
Holothuria tubulosa
Viu en fons diversos però necessita la sorra que ingereix per alimentar-se dels detritus. Als capvespres d'estiu és fàcil veure-la en posició erecta, alliberant ous i esperma.
ES *Pepino de mar pardo* EN *Common Sea Cucumber*
★★★★

MINIGUIA DE MAR

Toni Llobet · Enric Ballesteros

125 Animals i algues del litoral balear que cal conèixer

Marilles Foundation

Animals i algues del litoral balear

El litoral de les illes Balears acull una gran diversitat d'ambients; des de les albuferes i platges fins a penya-segats marins exposats als temporals de tramuntana. Des del trencant d'onada fins uns pocs metres de fondària trobem una enorme varietat d'espècies d'animals i algues.

Aquesta guia recull les més fàcilment visibles passejant per la platja, explorant les costes rocalloses o en una cabussada en esnòrquel a poca profunditat. Apareixen il·lustrades detalladament i agrupades en làmines a una mateixa escala per facilitar la comparació i la identificació. Els texts i les icones aporten informació actualitzada de cada espècie. En la vostra descoberta, heu de tenir sempre una actitud curosa i prudent amb els éssers vius del litoral; cal evitar treure'ls del seu medi i manipular-los innecessàriament.

La Fundació Marilles, entitat sense ànim de lucre que treballa per fer de la mar Balear un referent en conservació marina, ha fet possible l'edició d'aquesta guia. Es tracta d'una eina amena i rigorosa alhora que vol facilitar la coneixença del riquíssim patrimoni natural del litoral balear. Convidam a tothom, a la gent d'aquí i a la que ens visita, a *enamorar-se'n*. Els encoratjam a conèixer i estimar la mar per tal de participar activament en la seva preservació.

IDIOMES ES espanyol EN anglès

ABUNDÀNCIA *A la zona, l'hàbitat i la fondària adequats*
★★★★ Molt freqüent ★★★ Freqüent
★★ Poc freqüent ★ Escàs

HÀBITAT

- **Dunes i platges**, ambients litorals sorrencs
- **Costa rocallosa**, ambients litorals de roca i pedra
- **Albuferes**, badies tancades i maresmes litorals
- **Fons rocosos**, de còdols, blocs i roca
- **Fons sorrencs**
- **Alguers** de posidònia
- **Substrats artificials,** boies, amarradors i d'altres
- **Columna d'aigua**, lluny del fons
- **Mar obert**, lluny del litoral

FONDÀRIA

- De +1 a 0 m
- De 0 a -1 m
- De -1 a -3 m
- De -3 a -5 m

ESCALA

Totes les espècies apareixen a escala aproximada dins cada làmina, excepte quan ho fan dins un cercle.

Selecció d'espècies i textos: Enric Ballesteros
Il·lustracions: Toni Llobet
Disseny gràfic: Lluc Julià i Toni Llobet
Maquetació: Toni Llobet i Clara Cortadelles
DL T 217-2023

Editen:

Thema: WNCS1 / 1DSE-ES-B
9 788413 562704

Marilles Foundation

Cossetània

Pica-platges camanegre ▶
Charadrius alexandrinus
Corre amunt i avall per la llongada, a trenc d'onada, i nia a la sorra de les platges tranquil·les, on és molt sensible a les molèsties: no el destorbeu! Té un collaret pectoral incomplet distintiu.
ES *Chorlitejo patinegro*
EN *Kentish Plover*
★

◀ Llambritja de bec llarg
Sterna sandvicensis
Sembla una gavina prima i esvelta, amb bec llarg i negre, amb punta groga. Pesca capbussant-se fent picats espectaculars. Se'l veu sobretot en temps de migració i a l'hivern.
ES *Charrán patinegro*
EN *Sandwich Tern*
★★

tardor - hivern

Gavina roja *Larus audouinii* ▶
Endemisme mediterrani (exclusiva d'aquí), que té colònies de cria a illots o punts costaners de les Balears. S'acosta sovint a barques per obtenir aliment, i també a les persones a les platges. Va estar en perill d'extinció al segle XX però ara les poblacions s'han recuperat.
ES *Gaviota de Audouin*
EN *Audouin's Gull*
★★

tardor - hivern

◀ Gavina d'hivern
Croicocephalus ridibundus
S'identifica pel caputxó en època de reproducció, després, just conserva una taca fosca a la zona auricular, i característica banda alar blanca. Sovint s'endinsa en zones agrícoles.
ES *Gaviota reidora*
EN *Black Headed Gull*
★★★

Gavina camagroga ▶
Larus michahelis
Un dels ocells més abundants, no només del litoral, sinó de tot el territori, incloses zones urbanes. Molt oportunista, aprofita qualsevol resta orgànica com a aliment, i pot capturar i matar altres aus. Les poblacions es dispararen quan podien alimentar-se en abocadors, actualment tancats. Parcialment migrador.
ES *Gaviota patiamarilla*
EN *Yellow-legged Gull*
★★★★

jove

▲ Corb marí gros
Phalacrocorax carbo
Gran pescador que ens visita sobretot a l'hivern, els immadurs tenen panxa clara. S'atura sovint amb ales esteses.
ES *Cormorán grande* EN *Cormorant*
★★★

galta blanca i bec robust

plomall en temps de cria

Corb marí ▶
Phalacrocorax aristotelis
Esvelt, nia als penya-segats, i al llarg de l'any se'l veu també per altres costes rocalloses.
ES *Cormorán moñudo*
EN *Shag*
★★

jove